

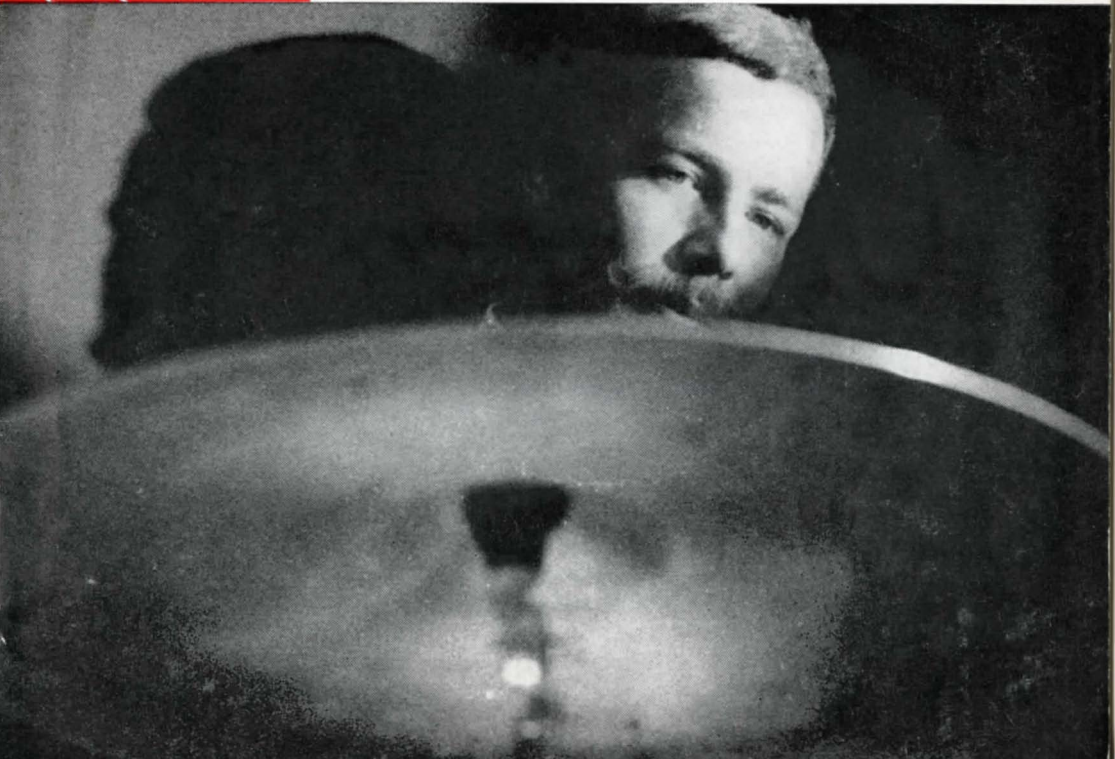

BASF

MEDEDELINGEN VOOR GELUIDSBANDVRIENDEN

Uitgave van de Badische Anilin- & Soda-Fabrik AG · Ludwigshafen am Rhein

No. 10 Uitg. augustus 1962

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

'Op Geluidsjacht' is verschenen!

Tot ons genoegen kunnen wij de verschijning aankondigen van het boekje 'Op Geluidsjacht', een uitgave van de BASF. De voortdurende vraag naar een handboekje, waarin de bandrecorderbezitter het A-B-C van bandrecording kan vinden, heeft geleid tot het samenstellen van een brochure van ca 80 bladzijden, met vele illustraties in kleuren, formaat 14,5 × 14,5 cm.

Een greep uit de inhoud van dit boekje, dat de ondertitel draagt: 'Een speurtocht rond alles wat met MAGNETOPHONBAND BASF te maken heeft':

Wat is eigenlijk geluid?

De magnetische geluidsregistratie

De band: electro-acoestische eigenschappen

De keus van een recorder

Knippen en plakken

De keuze van de juiste microfoon

Elke geluidsbandvriend zal in dit boekje veel van zijn gading vinden en door de vele praktische wenken meer plezier kunnen beleven aan zijn bandrecorder.

Hoe komt U nu in het bezit van dit boekje?

Om het U zo gemakkelijk mogelijk te maken, is bij dit nummer van de 'Mededelingen' een geadresseerde bestelkaart gevoegd. Naast de normale frankering van 8 ct dient op de adreszijde een postzegel van 1 gulden te worden bijgeplakt. U gelieve Uw naam en adres zo duidelijk mogelijk (liefst met blokletters) te vermelden. Na ontvangst van Uw briefkaart zenden wij U de brochure gefrankeerd toe.

Opgeluimd staat netjes

De BASF Archiefbox heeft intussen vele vrienden gevonden. Dat is ook geen wonder, want het archiveren - anders gezegd: het ordenen van de geluidsbanden - wordt enorm vereenvoudigd. Zo kan men een keurig en overzichtelijk

bandarchief opbouwen. Men hoeft niet meer te zoeken (de gasten worden niet meer ongeduldig, wanneer U de band met dansmuziek niet direct kunt vinden!) De Archiefbox is gemaakt van slagvast Polystyrol van de BASF en dus stevig en bestand tegen breuk. Zij zijn in alle goede radio- en fotozaken verkrijgbaar en bevatten drie vakken voor het opbergen van in totaal drie banden. Er wordt steeds een nieuwe band bijgeleverd en er blijft dus ruimte voor twee andere banden, of, en dat is iets wat de filmamateurs op prijs stellen, voor de films, waarvoor MAGNETOPHONBAND BASF het geluid levert.

Het kan nauwelijks overzichtelijker, vooral als men regelmatig het archiefboekje gebruikt. Deze archiefboekjes zijn gratis bij de detailhandel of bij de N.V. COLOR-CHEMIE, Postbus 19, Arnhem verkrijgbaar. Practisch is het ook, als men het archiefboekje tot kaarten snijdt en deze kaarten opbergt onder het hoofd 'hoorspelen', 'klassieke muziek', 'dansmuziek', 'dia-series', enz. Elk vak van een archiefbox krijgt een nummer, dat met de spoelmaat kan beginnen, dus bijv. 18/3 (d.w.z. middellijn spoel 18 cm, band nr. 3) of 15/4, 13/7, enz. Dit nummer wordt aangebracht op de archiefkaart. Zo worden alle spoelmaten doorlopend genummerd en kunnen de archiefboxen volgens grootte worden opgeborgen.

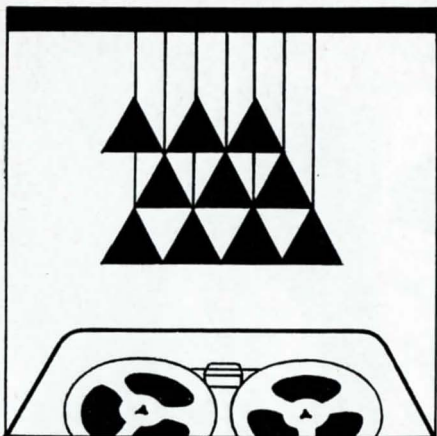
De volgende archiefboxen kunnen thans worden geleverd:

13 cm	inclusief 1 band	LGS 35 13/270 à f. 14.75 per st.	f. 17.—
15 cm	inclusief 1 band	LGS 35 15/360 à f. 17.75 per st.	f. 20.50
18 cm	inclusief 1 band	LGS 35 18/540 à f. 24.50 per st.	f. 28.—
8 cm	inclusief 3 banden	LGS 26 8/90 à f. 7.— per st.	f. 21.—
10 cm	inclusief 3 banden	LGS 26 10/180 à f. 11.75 per st.	f. 35.—
13 cm	inclusief 1 band	LGS 26 13/360 à f. 19.50 per st.	f. 21.75
15 cm	inclusief 1 band	LGS 26 15/540 à f. 27.— per st.	f. 29.75
18 cm	inclusief 1 band	LGS 26 18/730 à f. 36.— per st.	f. 39.50

Archiefbox en archiefboekje - 2 handige hulpmiddelen voor een overzichtelijk bandarchief.

De box is vervaardigd van slagvast Polystyrol - óók een BASF product.

Geluidsband in de hoofdrol

Een libretto van de hand van de Parijzenaar Ire Becket, de muziek van zijn stadgenoot van Roemeense afkomst Mihalovici. De acteurs zijn de Amerikaanse bariton Dooley en een bandrecorder. Dat alles vindt U in de opera in één bedrijf 'Krapp of De laatste band', die onlangs in Bielefeld in première ging. De reactie van het publiek bij de première: het doek ging pas 20 minuten na het einde van het stuk voor de laatste keer neer, hoewel de bijval natuurlijk niet algemeen was.

De handeling: Krapp, een oude, eenzame man, zit aan een tafel, waarop een bandrecorder en een stapel geluidsbanden staan. Hij haalt een band tevoorschijn, leest hardop, wat op de doos staat geschreven, legt de band op de recorder, schakelt in, luistert. . . .

Op het hoogtepunt van zijn leven, nu dertig jaar geleden, heeft hij een opname op deze band gemaakt. Al veertig jaar lang vertrouwt hij op zijn verjaardag alle gedenkwaardige gebeurtenissen van het afgelopen jaar aan de band toe. De enige handeling in het stuk bestaat hieruit, dat Krapp poogt vervlogen tijden te doen herleven, door de banden te beluisteren, terwijl hij daaraan allerlei bespiegelingen vastknoopt. Het publiek krijgt fragmenten uit het leven van Krapp voorgezet tezamen met diens reacties daarop. Tenslotte legt Krapp een nieuwe band op de recorder, de laatste, en geeft voor de laatste maal een gelaten verslag van zijn met bitterheid geladen leven. Dan verstomt hij. Doek.

In het stuk zingt voor een deel de op de Bühne aanwezige Krapp, terwijl voor

een ander deel zijn stem via de band wordt gehoord. Op de band hoort het publiek de sonore bariton van de jonge Krapp, terwijl de oude Krapp op de Bühne met een blikkiger falsetstem zingt.

Is dit alleen maar experimenteel theater? Dat kunnen wij niet beoordelen. In ieder geval is het een bewijs voor de vele mogelijkheden die de geluidsband aan de fantasie van de kunstenaar biedt.

Amerikaanse brief

Deze brief ontvingen wij van Ernst Behrend uit de USA.

Er gaat hier nauwelijks een week voorbij, zonder dat in de krant berichten verschijnen over nieuwe toepassingen van de geluidsband. Uit de vele meldingen maken wij slechts een keus:

William Owens, hoogleraar aan de Columbia-universiteit in New York, reisde met een bandrecorder door Texas, om materiaal voor een 'Geschiedenis van de Petroleumindustrie' te verzamelen. De Amerikaanse petroleumindustrie is nog niet eens honderd jaar oud. Een deel van de mannen, die rond de eeuwwisseling betrokken waren bij haar ontwikkeling, is nog in leven. Het lag voor de hand, de ooggetuigeverslagen van deze mannen vast te leggen, zolang de gelegenheid daartoe nog bestond. Een instituut voor geschiedenisdocumentatie, het 'Eugene Barker Texas History Center' aan de Universiteit van Texas, nodigde daarom Prof. Owens uit, contact op te nemen met een zo groot mogelijk aantal personen uit de begintijd van de petroleumindustrie en de gevoerde gesprekken op de geluidsband vast te leggen. Prof. Owens heeft nu bijvoorbeeld reeds interviews opgenomen met Pattillo Higgings, Al Hamill en Curt Hamill, de ontdekkers van de beroemde 'Spindletop'-petroleumvelden, die later een symbool voor de gehele industrie zouden worden. Tot dusver hebben de bandinterviews met arbeiders, boormeesters en vele andere personen, die aan de ontwikkeling van de industrie hebben medegewerkt, een totale tijdsduur van enkele honderden uren.

De organisatie 'Recording for the Blind' vervaardigt sinds jaren bandopnamen voor de blinden; in de regel zijn dit opnamen van boeken. Dit werk wordt door

een groot aantal particulieren ondersteund, die zich als taak hebben gesteld de blinden ook op de hoogte te houden van de dagelijkse gebeurtenissen.

Zo neemt bijvoorbeeld een jonge telefooningenieur in Los Angeles elke week praktisch de gehele inhoud van het weekblad 'Newsweek' over op de band. Regelmatig begint hij, net als het tijdschrift zelf, met een weekoverzicht, dan volgen internationale en Amerikaanse berichten, economische verslagen, medische en andere wetenschappelijke berichten. De speelduur van de band is beperkt tot twee uur. De ingenieur maakt drie copieën van de band: een exemplaar zendt hij aan de 'Oakland Orientation for the Blind', de beide andere aan Alvin C. Meyer, de leider van een blindeninstituut in Los Angeles. Elke band wordt voor groepen van 50 blinden afgespeeld. De opnamekosten betaalt de ingenieur uit eigen zak.

Een bijzonder interessant project wordt uitgevoerd door het MSU-centrum voor verkeersveiligheid. Dit instituut ter voorkoming van ongevallen vervaardigt geluidsbanden voor onderwijsdoeleinden. Het eerste deel van de geluidsband bevat de zogenaamde 'situatie': een opname van het ongeluk zelf, een proces-verbaal van de politie, een rechtszitting of een aantal ooggetuige-verslagen. In ieder geval wordt feitenmateriaal ter beschikking gesteld, aan de hand waarvan de luisteraar zich een juist beeld van het ongeluk kan vormen. Dan wordt tijdens de les het afspelen van de band onderbroken. Aan de deelnemers aan de cursus wordt verzocht, hun mening over het gebeurde te geven. Als het probleem van juridische aard is, vraagt men om een uitspraak. Nadat men zijn mening heeft gezegd, wordt de band verder afgedraaid en men hoort, hoe het geval in werkelijkheid is opgelost.

De afkorting DOT betekent 'Dictation on Tape'. DOT is in Washington en enkele andere plaatsen een dienst, die 'geluidsband-secretarissen' ter beschikking stelt. Artsen, zakenlieden, architecten, die slechts enkele uren per week een secretaresse nodig hebben, kopen of huren van DOT een bandrecorder. Dan dicteren zij hun brieven op de band; deze worden per auto afgehaald en bij de secretaresse thuis bezorgd. Deze tikt de post op het papier van de opdrachtgever en zendt

alles zo snel mogelijk retour. Op deze manier ontstaat er een voordeel voor beide partijen: de klant heeft niet te kampen met de in de VS bestaande moeilijkheid, een betrouwbaar medewerkster voor enkele uren per week te vinden; de secretaresse zelf – dikwijls huisvrouwen, die na hun huwelijk zijn blijven werken – zijn in de meeste gevallen niet aan vaste uren gebonden en hebben een aantrekkelijke bijverdienste.

De Amerikaanse Vereniging voor Hartonderzoek (American Heart Association) heeft onlangs de belangrijkste lezingen uit een symposium van hartspecialisten in Utah op de band laten opnemen. De opnamen worden ter beschikking van Amerikaanse specialisten gesteld.

Een linoleumfabriek is ertoe overgegaan niet langer gedrukte gebruiksaanwijzingen voor het aanbrengen van vloerbedekking te verstrekken, maar de afnemers inplaats daarvan een geluidsband aan te bieden, waarop precies wordt beschreven, wat men moet doen.

Een grote tapijtfirma poogt, met behulp van bandopnamen een zo betrouwbaar mogelijke prognose te maken van de marktontwikkeling. Met geregelde tussenpozen worden de belangrijkste vertegenwoordigers van deze firma opgebeld, met het verzoek, hun indrukken van de situatie op de tapijtmarkt en de te verwachten orders op de band vast te leggen. De opnamen worden op de eerstkomende vertegenwoordigersconferentie voor alle aanwezigen afgedraaid. Daar de meningen natuurlijk wel eens verdeeld zijn, krijgen alle vertegenwoordigers de gelegenheid, hun standpunt te verdedigen en zondig te herzien.

Een even grappige als ongewone toepassingsmogelijkheid van de geluidsband werd voor enige tijd vermeld in het tijdschrift 'Scientific American'. Twee groepen ornithologen, een Amerikaanse en een Franse, waren overeengekomen opnamen van vogelgeluiden uit te wisselen, om deze aan de andere zijde van de oceaan voor een geschikt 'publiek' af te spelen. Men wilde op deze wijze vaststellen, of een vogel in Frankrijk de roep van een Amerikaanse soortgenoot verstaat. De resultaten waren nogal verwarrend. Franse kraaien negeerden de waarschuwingskreet van Amerikaanse kraaien, terwijl ongeveer de helft van de

Franse kraaien de lokroep van Amerikaanse kraaien beantwoordde. Omgekeerd schonken de Amerikaanse kraaien totaal geen aandacht aan de roep van de Franse. Heel veel zeemeeuwen verstonden alleen maar Frans, maar een even groot aantal slechts Engels. Kippen schijnen overigens geen taalgrenzen te kennen.

Een aanzienlijk aantal Amerikaanse psychiaters en psychoanalisten gebruiken de geluidsband, als aanvulling op hun geschreven aantekeningen. Bij het noteren van de mededelingen van een patient komt het dikwijls niet alleen aan op de letterlijke inhoud, maar ook op de wijze waarop de patient de zaak presenteert, of hij bijvoorbeeld hard of zacht, vlug of langzaam spreekt en waarop hij de nadruk legt.

Daar de arts ook acht moet slaan op de gelaatsuitdrukking, de gebaren en de gedragingen van de patient, betekent het gebruik van de geluidsband bij de behandeling en bij de diagnose en prognose een aanzienlijke verlichting voor hem. Dr. Stanley H. Eldred, een psychoanalyticus uit Washington, deelde mede, dat geluidsbandopnamen als hulpmiddel bij de prognose hem in staat stelden vier schizoïde patienten met zelfmoordneigingen met goed gevolg te behandelen. Bij het beluisteren van de geluidsband kon hij bepaalde nuances in de uitdrukkingswijze vaststellen en hieraan de juiste uitleg geven.

Hoe maakt men goede geluidsopnamen

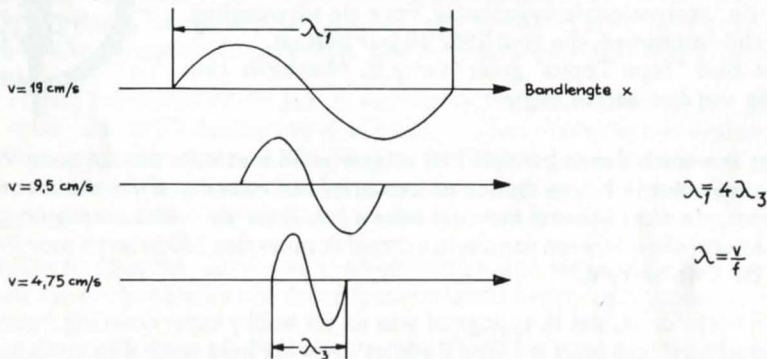
Onder deze titel zullen wij in dit en de volgende nummers van de 'Mededelingen voor Geluidsbandvrienden' praktische en technische beschouwingen, die van belang zijn voor een goede geluidsopname, publiceren.

De bandsnelheden

Voor een goede geluidsopname, vooral van muziek, moet de snelheid van de bandrecorder zo constant mogelijk zijn. Wisselingen van niet meer dan 1% zijn reeds hoorbaar, het onaangenaamst bij piano en orgel. Of een bandrecorder gelijkmatig loopt, is praktisch gesproken alleen afhankelijk van het mechanisch gedeelte. In uiterst zeldzame gevallen kunnen trillingen in de lengterichting

bij dunne banden leiden tot schommelingen in de bandloop, die de geluidskwaliteit nadelig beïnvloeden. Vuile aandrukuiltjes of bandgeleiders zijn dikwijls de oorzaak van zulke storingen. Overigens worden door bijzondere mechanische voorzieningen in de recorder, b.v. een regelmatige bandtrek en een nauwkeurige instelling van de bandaandrijfas (capstan), de toonhoogtewisselingen zo gering gehouden, dat zij niet meer waarneembaar zijn. De bandsnelheden zelf zijn genormaliseerd, zodat men bijvoorbeeld banden kan uitwisselen zonder dat verandering van de er op geregistreeerde frequentie plaatsvindt. De kwaliteit van een geluidsoptname, de dynamiek en de frequentieomvang dus, is afhankelijk van de bandsnelheid. Hoe groter de spoorbreedte en snelheid, hoe beter de opname. Verhoogde bandsnelheid vermindert de registratiedichtheid in de lengterichting van de band, zodat een naar boven verbrede frequentieomvang zonder opgevoerde correctie maatregelen kan worden weergegeven.

Voor amateurgebruik werden de snelheden 19, 9,5 en 4,75 cm genormaliseerd. De meeste bezitters van amateurrecorders gebruiken de bandsnelheid 9,5 cm/sec. bij halfspoor, omdat men op die manier een gunstig compromis tussen economie (bandverbruik) en bereikbare technische kwaliteit bereikt.

De bovenstaande afbeelding toont de golflengten, die voorkomen op de band bij

de registratie van een bepaalde frequentie, bij gebruikmaking van verschillende snelheden. Daaruit blijkt, dat de golflengten van de registratie steeds korter worden, naarmate de bandsnelheid vermindert.

Als gevolg van een natuurkundig verschijnsel wordt het nodig steeds sterkere correcties toe te passen, om een rechte frequentiekenarakteristiek te bereiken. Men kan echter ook zien, dat het maken van bandmontages bij de lagere snelheden steeds moeilijker wordt.

Een hogere bandsnelheid wordt ook gekozen, als van de opnamen toch slechts copieën in het archief komen, omdat de oorspronkelijke band gewist en voor andere opnamen wordt gebruikt. De copieerverliezen bij frequentieomvang en dynamiek, die ontstaan bij het overnemen van hogere of lagere snelheden, leggen dan nog slechts nauwelijks gewicht in de schaal.

'The great adventure in sound'

Deze woorden staan in het embleem van 'World Tape Pals', de internationale organisatie voor de uitwisseling van geluidsopnamen, die eind 1962 10 jaar bestaat.

In het blad 'Tape Topics' geeft Harry B. Matthews een verslag van het eerste begin.

'Nadat ik verschillende bandjes had uitgewisseld met mijn oudste zoon Walter, die als marinier in Korea diende en een brief had ontvangen van diens commandant, waarin deze schreef dat niet alleen hij, maar de hele compagnie genoot van de gesproken brieven van thuis, schreef ik meer dan 200 brieven naar kranten over de hele wereld.

Hierin vertelde ik, dat ik typograaf was en als hobby taperecording beoefende. 'Het doel van deze brief is 'Tape Buddies' over de hele wereld te vinden, en op deze manier een taperecordingclub te vormen.' Het antwoord was bevredigend.

Ik heb krantenknipsels, waaruit blijkt dat mijn brief opgenomen of vermeld werd in het Engels, Nederlands, Duits, Zweeds, Spaans, Frans en Japans.

Brieven en geluidsbanden begonnen bij ons binnen te komen, en in januari 1953 kozen wij de naam 'World Tape Pals'.

De eerste ledenlijst bevatte slechts namen uit Engeland, Zuid-Afrika en de Verenigde Staten. In mei 1953 verscheen 'Tape Topics' voor de eerste maal, met als kop: 'Nu zes landen vertegenwoordigd'.

In oktober 1956 werd 'World Tape Pals' omgezet in een stichting, omdat de organisatie zo was uitgegroeid, dat deze niet meer door één man kon worden geleid'.

De schepping van Harry Matthews bleek volop levensvatbaar en in tal van landen hebben bandrecorderbezitters zich verenigd in clubs, die nationaal georganiseerd zijn, maar contact onderhouden met WTP. Voor ons land is dit de Nederlandse Vereniging van Geluidsjagers, Scheldeplein 16, Amsterdam.

Een groot aantal diverse interessegroepen vindt onderdak bij World Tape Pals. Zo bestaat er een sectie voor lichamelijk gehandicapten, een club voor postzegelverzamelaars, een groep van auteurs, een speciale sectie voor teenagers, een geluidsarchief voor het onderwijs, een ruilbeurs voor dia's met geluid.

Waarom gaat het nu bij WTP? Dit is, wat Harry Matthews ervan zegt: 'Denk erom, dat WTP slechts één doel heeft. . . . het maken van vrienden door middel van gesproken brieven. Ons motto is: 'World peace is simply a matter of understanding.' Alleen wanneer mensen elkaar begrijpen, kunnen zij een ontmoetingspunt vinden, waar zij hun gezamenlijke problemen kunnen bespreken.

Wij proberen door het uitwisselen van geluidsbanden mede te werken aan het oplossen van het probleem hoe meer internationaal begrip te scheppen'.

Onze gelukwensen gaan bij dit jubileum naar WTP, die voor zovelen een weg is naar het grote avontuur in geluid.

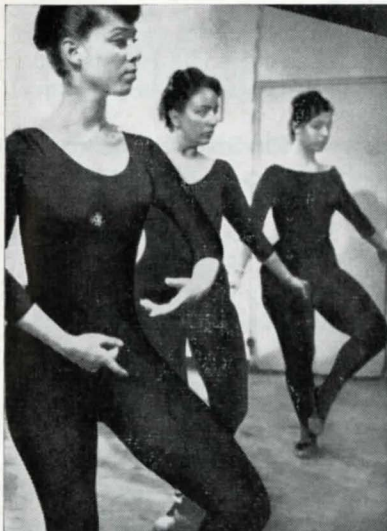
ODIO

Hoorde U al eens iets over de ODIO? Deze stichting, de Ontspanning door Inspanning Omroep, bestaat nog maar amper een jaar. En toch heeft men al een technische staf van een twintigtal jeugdige technici, die ieder twee aan twee een avond per week komen om, con amore, een onderdeel van het werk te doen. Het zwaartepunt ligt in de gesproken brieven tussen gehandicapten en hun familie en vrienden, of onder elkaar. En daarom heen groeperen zich alle andere takken van dienst. Er is een kleine studio ingericht, die werd geopend door de Burgemeester van Hilversum en nu al weer bijna te klein is.

Hebt U zich wel eens ingedacht, wat het betekent aan huis te zijn gekluisterd? In het gezelligste gezin kan men zich dan toch zeer eenzaam gaan gevoelen, omdat men niet die sociale contacten kan leggen, die toch zo goed zouden zijn. Langzaamaan wordt men dan moedeloos. Om aan deze vereenzaming een halt toe te roepen, is men met de Contactdienst begonnen. Veelal hebben de gehandicapten geen recorder en de organisatie heeft zich tot taak gesteld ervoor te zorgen, dat waar men ook woont, een gesproken brief kan worden beluisterd en een antwoord kan worden opgenomen. Vele medewerkers gaven zich al op om van tijd tot tijd naar een invalide toe te gaan, om zo een brief te laten horen. Dit geeft voor gehandicapte en voor medewerker veel voldoening, maar nog mooier is het, als een antwoord kan worden opgenomen en de gedachten naar een ander worden gericht, in plaats van steeds in een eigen kringetje rond te draaien. Voor de medewerker is een dergelijk bezoek zeer interessant, want het opnemen van het antwoord loopt dikwijls uit op een soort reportage. Men houdt een praatje, zeker als de gehandicapte zelf niet spreken kan en vergeet vooral de huiselijke bijgeluiden niet, die zo bepalend kunnen zijn voor de sfeer.

Het moeten in de eerste plaats gezellige, vrolijke praatjes worden, die de gehandicapten uit hun vereenzaming omhooghalen. De medewerkers in binnen- en buitenland stellen zich met enthousiasme achter dit streven. Al zijn er al meer dan honderd medewerkers, er is nog behoefte aan meer hulp. Het secretariaat van de ODIO-Contactdienst, Nieuwlandseweg 73, Hilversum verstrekt U gaarne nadere gegevens.

Ballet-oefeningen met **MAGNETOPHONBAND BASF**

(Het volgende bericht ontvingen wij van Prof. Dr. Sievers van de Nederlandsaksische Academie voor muziek en Theater te Hannover).

De door de beroemde balletpaedagoge Yvonne Georgi geleide afdeling van onze Academie kreeg onlangs een bandrecorder, daar voor de repetities van de solisten, waar steeds de hoogst mogelijke graad van verfijning van de dansbeweging wordt geeist, niet altijd een pianist voor de rhythmisch-muzikale begeleiding ter beschikking staat. Nu wordt de muziek op de geluidsband opgenomen en staat op die manier op elk gewenst oogenblik ter beschikking.

Het enorme voordeel ligt voor de hand: de op de geluidsband opgenomen muziek is in rythme en maat steeds constant en niet langer aan toevallige omstandig-

heden onderworpen. Als voor grotere balletrepetities de orkestmuziek met volle dynamiek op **MAGNETOPHONBAND BASF** wordt opgenomen, went het gehoor van de medewerkenden reeds tijdens het oefenen in de repetiteerzaal aan de originele klank, die later bij de opvoering in de schouwburg te horen zal zijn. De geluidsband bespaart op deze wijze hoge kosten, want de noodzakelijke gezamenlijke repetities met orkest worden tot een minimum teruggebracht. Waar een vierspoorrecorder ter beschikking staat, kunnen op het nog vrije benedenspoor naast de muziek nog rhythmische accenten of commando's worden vastgelegd. Vooral in het begin vergemakkelijkt dit het instuderen van de balletten. De opgesproken hulpmiddelen kunnen steeds uitgeschakeld worden, zonder dat zij daarbij worden gewist.

Nieuws van MAGNETOPHONBAND BASF

Een nieuwe band met driedubbele speelduur

Speciaal voor recorders met kleine spoelmaten heeft de BASF een tripleplay-band ontwikkeld, waardoor het mogelijk wordt, een aanzienlijk langere speelduur te bereiken. Vooral voor draagbare batterij-recorders is dit een voordeel, waarvan men gaarne gebruik zal maken.

De nieuwe band, die wordt geleverd onder de naam MAGNETOPHONBAND BASF Typ PES 18, is samengesteld op basis van Polyester. Er zijn 3 spoelmaten verkrijgbaar:

Typ PES 18	8/135 à f.	12,50
Typ PES 18	10/270 à f.	19,50
Typ PES 18	11/360 à f.	24,50

Een overzicht van de mogelijkheden, die de nieuwe band biedt, geeft het volgende beeld:

	<i>10 cm spoel</i>	<i>speelduur 9,5 cm</i>
standaardband	90 m	15 min. per spoor
langspeelband	135 m	22 min. per spoor
dubbelspeelband	180 m	30 min. per spoor
trioband	270 m	45 min. per spoor

Levering zal eerst vanaf augustus mogelijk zijn. De cassettes dragen als kenmerk grijs/witte strepen op de smalle zijden.

'Die Freude wird verdoppelt, sind Bild und Ton gekoppelt'

De vraag naar deze brochure is dermate groot geweest, dat de oplage volledig is uitgeput. Aan verzoeken om toezending kunnen wij tot onze spijt niet meer voldoen.

Belgische editie van de 'Mededelingen'

Lezers in België, die prijsstellen op regelmatige toezending van dit blad, gelieven zich te wenden tot N.V. Tecochim, Louiselaan 89, Brussel 5. Toezending zal dan vanuit Brussel plaats vinden. Zij, die zich reeds meldden bij de N.V. Color-Chemie te Arnhem, behoeven zich niet opnieuw op te geven.

Kunststofcassettes

Kunststofcassettes voor één band in de spoelmaten 15 en 18 zijn vanaf heden niet meer verkrijgbaar. Voor 13 cm-spoelen kunnen deze plastic cassettes, die zonder band worden geleverd, uit voorraad worden geleverd.

Nogmaals: de correctieband

Herhaaldelijk ontvangen wij de vraag: 'Wat is nu toch die correctieband en hoe werk ik ermee?' Voor de lezers, die nog met dit probleem tobben, volgt hier nog eens de beschrijving:

Bij bespeelde MAGNETOPHON-banden, die men met een ander wil uitwisselen, moet de opnamerichting van de band zuiver loodrecht op de spleetrichting van de magneetkop staan, ter voorkoming van weergaveverliezen bij hoge frequenties.

De spleetrichting van de magneetkop in de opnamerecorder moet dus absoluut parallel staan met die van de magneetkop in de weergaverecorder. Volgens internationale normen is voor de spleetinstelling van de magneetkoppen voorgeschreven, dat de hoek tussen de spleetkanten en de looprichting van de band 90° bedraagt.

De correctieband bevat een opname, die aan deze norm voldoet, en waarmee men de magneetkop met behulp van het gehoor, zonder gebruik van meetinstrumenten, volgens de voorschriften kan corrigeren. De opname op de correctieband is een ruis die bij een bandsnelheid van 9,5 cm/sec. uit frequenties van 5,6-16 kHz is samengesteld. Bij een bandsnelheid van 4,75 cm/sec. beweegt zich het geluid binnen het frequentiebereik van 2,8-8 kHz resp. 11,2-16 kHz.

De magneetkop wordt bij voorkeur bij 9,5 cm/sec. bandsnelheid gecorrigeerd. Men laat de band lopen, terwijl de toonregeling van de recorder resp. de radio op 'hoog' wordt gezet. Door het bijstellen van de correctieschroef aan de magneetkop wordt de stand daarvan zodanig veranderd, dat de toon zo zuiver en hoog mogelijk uit de luidspreker komt. Op dat moment is de loodrechte instelling bereikt en de magneetkop volgens de norm gecorrigeerd.

Indien er per vergissing een stuk van de band wordt uitgewist, kan ook spoor 2 voor het corrigeren worden gebruikt, daar de ruis over de gehele bandbreedte is opgenomen (volspooropname).

Indien met de recorder, die men wil bijstellen, reeds veel opnamen zijn gemaakt en de magneetkop een andere spleetrichting dan tot dusver aanneemt, moet men vooraf beslissen:

na het corrigeren

- a. of verder met de verkeerde instelling werken, die een zuivere weergave van de reeds aanwezige bandopnamen garandeert,
- b. of met de voor de banduitwisseling onvermijdelijke, aan de normen voldoende spleetinstelling werken.

Nieuwe opnamen met een instelling die aan de norm voldoet, zullen vanzelfsprekend weer onberispelijk zijn.

De correctieband kan men uitsluitend rechtstreeks bij de N.V. Color-Chemie, Postbus 19, Arnhem, bestellen, uitsluitend door storting of overschrijving van f. 3,35 per stuk, op girorekening 846785, onder vermelding van 'correctieband'.

Geluidsbandvrienden vragen — de BASF antwoordt

Hoe verleng ik mijn microfoonsnoeren?

Bij praktisch alle in de handel verkrijgbare microfoons voor amateurrecorders kunnen de microfoonsnoeren tot ca. 200 meter worden verlengd, door tussen de recorder en de microfoon een snoertransformator en eventueel nog een verlengsnoer te schakelen.

In vele gevallen zal het voldoende zijn, als U Uw microfoonsnoer aansluit op de snoertransformator, die zelf meestal reeds een verlengsnoer van enkele meters heeft. Deze lengte is, tezamen met de microfoonkabel, bijna altijd voldoende. Mocht de lengte echter niet voldoende zijn, dan kan tussen de microfoon en de

snoertransformator nog een verlengsnoer worden aangebracht, tot een totale lengte van ca. 200 m. Denkt U er wel aan, dat de snoertransformator steeds zo dicht mogelijk bij de recorder wordt aangebracht.

Hoe werk ik het best met de plakpers?

Voordat U met het monteren begint, dient U de snijkant van het witte plakband recht af te knippen. Dan - dus voor U het plakband op de te lassen stukken band legt - moet het middelste hefboompje van de plakpers in de goede positie worden gedrukt. Nu eerst trekt U wat meer plakband van het rolletje, waarbij U er vooral op let, dat de recht afgeknipte kant precies tegen de achterkant van het geleidebalkje ligt.

Het verdient aanbeveling, het plakband met de nagel zo lang glad te strijken, tot alle luchtbelletjes verdwenen zijn. Dan drukt U het hefboompje stevig op de las en nu kunt U het plakband schuin naar boven langs de scherpe kant van het hefboompje afscheuren.

Radio Nijhuis

OLDENZAALSE STR. 104

Hoek Lage Bothof

ENSCH E D E

BASF

Badische Anilin- & Soda-Fabrik AG

L U D W I G S H A F E N A M R H E I N

N.V. COLOR-CHEMIE | POSTBUS 19 | ARNHEM